

Uvodnik

Danijel Devetak

“Kaj naj storim?”

V pričakovanju Božiča mnogi letos poudarjajo, da je bil tudi Jezus migrant. In razpravljajo, ali je bil izseljenec ali begunec, s papirji in žigi ali brez njih, reven ali bogat ali pa samo nekdo, ki se je pred dva tisoč leti rodil med potovanjem, daleč od doma.

Gotovo je bil na poti, saj je zagledal luč sveta v Betlehemu, kamor sta se šla Jožef in Marija popisat. Bil je tudi begunec, saj so morali pred Herodom bežati v Egipt. V njihovih sledovih lahko najdemo strah in nemir, pa tudi korake milijonov oseb, ki so bile in so še danes prisiljene zapustiti dom in svojce ter gredo v neznano v upanju na lepšo prihodnost.

Morda pa za Jezusa ni bistveno, ali je bil priseljenec in reven ali ne. Pomembnejše je, da je z njegovim rojstvom Bog postal človek, da se je Bog “preselil” iz božje narave v človeško ter ohranil eno in drugo; da je svojo vsemogočnost uresničil tako, da je iz ljubezni do nas šel na križ in nam odprl vrata večnosti. Čudovito je, da je Bog za svoje rojstvo izbral jasli oz. revno štalico oz. votlino, ne pa hotela s petimi zvezdicami; da so ga prvi obiskali ne vladarji in bogataši, temveč pastirji, ljudje, ki niso uživali posebnega spoštovanja. To daje upanje prav vsem ljudem, tudi tistim, ki v vseh krajih in časih ne najdejo prenočišča.

“V zakotnem koticu Galileje je Bog v srcu ženske, neznane svetu, prižgal iskrico sreče za ves svet”, je dejal papež Frančišek pred nekaj dnevi. Isto oznanilo je danes namenjeno Cerкви, ki je klicana, da sprejme evangelij, da bi ta postal mezo, konkretno življenje, ko nam veli: “Veseli se, mala krščanska skupnost, uboga in ponižna, toda lepa v mojih očeh, ker goreče želiš moje kraljestvo, si lačna in žejna pravice, potrpežljivo tkeš mir, ne slediš mogočnežem, temveč zvesto ostajaš na strani revnih. In tako se ne bojiš ničesar, tvoje srce je veselo”. V adventnem času je ta “mala skupnost”, žejna pravice, klicana k spreobrnjenju; in prvi korak je vprašanje: “Kaj naj storim?” Jezus sam ni prišel rešit družbenih krivic, ki so po dva tisoč letih nič manj hude, čeprav se je vedno postavljajl proti njim. Prišel je kot Bog-dojenček, ki nas prebujajo iz otopenosti in brezbriznosti, odpira naša ušesa in oči, vabi, da bi poskusili jemati nase bremena drugih. Njegova nežnost naj v nas prebudi občutljivost, da bi Ga znali prepoznati v vseh ljudeh, tudi v tistih, ki v naših mestih ne najdejo prenočišča. “Kaj naj storimo?” Izselimo se iz svojega jaza, pogledimo okrog sebe in pojdemo - “z odgovornostjo in sočutjem”, pravi papež - naproti tem, ki so Jezusu najljubši: lačni, žejni, tuji, nagi, bolni. Jezus prihaja, da bi razsvetlil tudi naše najtemnejše koticke. Tudi tam, kjer nam je kaj šlo narobe, kjer nas boli, lahko zasije luč, če jo le sprejmemo. Ta luč naj ožarja naše vsakdanje življenje, kakršno koli že je, naše strahove, osamljenost in žalost. Pokloni naj nam novo srce, nov pogled. Bog-z-nami naj nam pomaga uvideti, da smo ustvarjeni, da živimo, rojeni za večnost; gotovo ne za to, da umremo. Rojstni dan Boga nam sporoča, da je rojstvo največji dar, da je življenje največji dar. Kaj naj storimo? Sprejmimo ta dar!

Giotta, Rojstvo

POGOVOR Tatjana Rojc

Dialog je vedno potreben!

Prof. Tatjana Rojc je edina slovenska predstavnik v rimskem senatu, dejansko naša najbolj vidna in vplivna politična osebnost, izvoljena v vrstah Demokratske stranke. S svojim delom je dokazala, da si prizadeva za skupno dobro vseh nas, ne samo slovenske narodne manjšine, zato smo jo ob koncu leta povabili na pogovor.

Kot izobraženka, ki se je vse življenje posvečala in se še književnosti in širše kulturi, ste se znašli v političnih kolesjih, in to na najvišji ravni v državi. Kako bi ocenili Vaše dosedanje delo? In tudi to nam povejte, kako ste se znašli v tej vlogi?

Najprej naj se vam, dragi gospod urednik, zahvalim za vso pozornost, ki jo namenjate mojemu delu. Za nami vsemi je zahtevno leto, ki je minilo kot blisk: zgodilo in dogodilo se je marsikaj tako v našem družbenem kot v mojem zasebnem življenju. Doživela sem veliko čast, da sem bila izvoljena v senat, kar predstavlja zame veliko odgovornost.

/str. 3
Jurij Paljk

Vesel in blagoslovljen Božič!

Naj vam božična noč s prihodom Božjega Deteta prinese miru in tihe notranje sreče. Blagoslovljene božične praznike in uspešno leto 2019 vam želimo vsi iz uredništva in uprave Novega glasa. Prva številka v novem letu bo izšla v četrtek, 10. januarja. Uredništvo bo zaprto do vključno 2. januarja 2019.

Priloga

Tudi tokrat imamo v božični številki našega tednika prilogo Bodi človek! z zanimivimi prispevki

11

SLOVENSKA SKUPNOST zbirna stranka Slovencev v Italiji

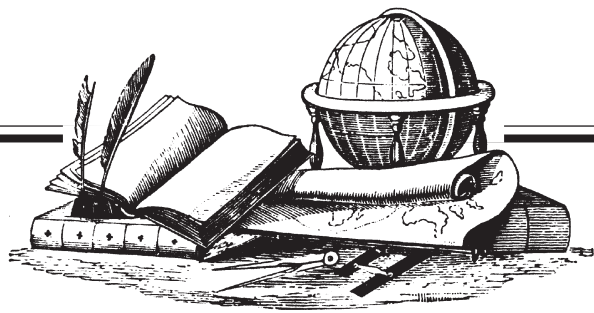
vošči rojakinjam in rojakom
blagoslovljene božične
praznike in sreče
ter zadoščenja polno
novo leto 2019

Poklicno Združenje Svatovaleev za Delo
Adriano PERIC & Martin DRUFOVKA

Želimo Vam vesel Božič
in naj bo leto 2019
polno veselja,
zdravja, uspehov
in nadaljnega
uresničevanja
Vaših želja!

www.consulenzelavoro.it

Predlog SSO in SKGZ paritetnemu odboru

Zastava slovenske narodne skupnosti v FJK

Krovni organizaciji SSO in SKGZ sta v skladu z 10. členom zaščitnega zakona predlagali paritetnemu odboru, da bi podobno kot za druge manjšine v Evropi tudi slovenska narodna skupnost v Furlaniji Julijski krajini imela svojo zastavo. Krovni organizaciji sta mnenja, da mora biti zastava slovenske narodne skupnosti ista, ki je uradno veljavna za

Republiko Slovenijo. V tem smislu je paritetni odbor osvojil predlog krovnih organizacij in pozval predsednika Zanina naj v okviru deželnega sveta FJK sproži postopek za identifikacijo praporov zgodovinskih avtohtonih jezikovnih skupnosti in posledično definicijo zastave slovenske narodne skupnosti v deželi FJK. Troje zastav, Republike Italije,

Republike Slovenije in Evropske unije, bi najbolje predstavljalo prisotnost in narodno pripadnost Slovencev v FJK.

ARS Združenje ARS, ki Vas bo tudi v prihodnje osrečilo z odličnimi razstavami naših umetnikov, Vam vošči vesele božične praznike, miru in dobrega v novem letu!

Kot smo že poročali, bo beneški časninar, zgodovinar in javni ter kulturni delavec Giorgio Banchig v soboto, 22. decembra, prejel 31. nagrado Dušana Černeteta, in sicer v župnijski dvorani v Špetru po maši v slovenskem jeziku, ki se bo v tamkajšnji cerkvi začela ob 19.15. Nagrado vsako leto podeljuje poseben odbor pri Knjižnici

Dušana Černeteta v Trstu kot priznanje Slovincu oz. Slovenki ali slovenski organizaciji v Italiji, ki si prizadeva za ideale, za katere se je zavzemal časninar in politik Dušan Čereta (1916–1975): za slovenstvo, demokracijo in krščanstvo.

ZCPZ Gorica / 45 minut za našo zgodovino

Projekt "45 minut za našo zgodovino" je bil doslej največji in najbolj uspešen, kar jih je Združenje cerkvenih pevskih zborov Gorica doslej zasnovalo in uresničilo v sodelovanju s partnerji in javnimi upravami. Tehnično in vsebinsko zasnovane uspešne izvedbe so 14. decembra 2018 v Galeriji Ars na goriškem Travniku predstavili podpredsednica ZCPZ Martina Gereon, koordinator Albert Devetak in režiserka Jasmin Kovic. Interaktivno multimedijsko predstavo, ki je bila namenjena v prvi vrsti mladim, da bi bolje spoznali zgodovino zamejskih Slovencev, si je po šolah v tržaški in goriški pokrajini ter v Špetru (tudi v italijanski različici) ogledalo nad 800 dijakov in 60 profesorjev. Izkazala sta se Ilaria Bergnath in Evgen Ban, ki sta vodila vseh devet predstav (od 30. novembra do 10. decembra). Tehnična ekipa ZCPZ, ki je opravila zahtevno delo, pa si je nabrala dragoceno znanje in izkušnje, ki bi jih kazalo izkoristiti za podobne podvige, saj omogoča, da se določena vsebina posreduje na sodoben, učinkovit in privlačen način. "Interaktivno delo nudi še dodatne razvojne možnosti... To je bil le prvi korak v to smer".

Blagoslovljen
in vesel Božič
Vam želi

KULTURNI
CENTER
LOJZE
BRATUŽ

KATOLIŠKA KNJIGARNA
želi vsem zvestim odjemalcem
vesel Božič in srečno Novo leto!
Pri nas najdete veliko izbiro
jaslic, božičnih okrasov,
nabožnih predmetov in
priložnostnih daril!
Obiščite nas!

Gorica, Travnik 25, tel. 0481 531407

Vsem svojim članicam, sodelavcem in prijateljem
voščita srečen Božič in zdravja polno
novo leto 2019
...
**SLOVENSKA
PROSVETA**
ZALOŽBA MLADIKA

**ZDRUŽENJE
CERKVENIH
PEVSKIH
ZBOROV**
ZCPZ - Gorica
Želi vsem svojim
članom, sodelavcem
in prijateljem
blagoslovljene
božične praznike
in uspešno
novo leto 2019

»SLAVA BOGU NA VIŠAVAH IN
NA ZEMLJI MIR LJUDEM,
KI SO MU PO VOLJI.« (LK 2,14)

Blagoslovljen Božič in srečno novo leto 2019

svet slovenskih organizacij
confederazione organizzazioni slovene

**GORIŠKA
MOHORJEVA
DRUŽBA**

Slava Bogu na višavah
in na zemlji mir ljudem!

**ZVEZA SLOVENSKE
KATOLIŠKE PROSVETE**

želi članom,
društvom, pevskim
zborom,
organizacijam
in vsem, ki njeno
delo podpirajo
in spremljajo,
duhovno bogat praznik
Gospodovega
rojstva in
Božji blagoslov
v novem letu 2019

Povejmo na glas

Nekoč pa bo prevladalo dobro

Nekoč, nekega dne, prej ali slej, pa bo prevladalo dobro, bo prevladala dobrota, ki je dobro. Če smo o tem prepričani, in lepo je biti prepričan o tem, bodo iz sveta in življenja človeka umaknjene vse tiste stvari, ki niso dobre, ki niso lepe, ki nas obremenjujejo ali celo prizadevajo. Premagane bodo težave, ki se danes zdijo neodpravljljive, premagani bodo stiske in nesporazumi, ki se zdijo večni, in to vse v imenu in s pomočjo dobrega, z močjo dejavne dobrote. Lahko se zdi vznemelenost te vrste prelepa, da bi bila resnična, mogoče, da res ni lahko verjeti v razbremenitev vsega, kar nas težkega obdaja in smo nanj že navajeni in moramo biti navajeni, mogoče so res vsi ti ugovori zoper zmagoslavno prevlado dobrega upravičeni, vendar je toliko bolj res, da ni razloga, da bi se svetlemu prepričanju odpovedali, še posebno ne v tem obdobju, ki nas v prazničnem času ljubeče nagovarja. Ta nagovor je silovit, kot je silovito le dobro, kot je v svoji lepoti neustavljiva le dobrota, kot je neustavljivo vedno novo nastajanje dobrega, njegovo nežno, a prodorno delovanje, ki nikdar ne odneha in ne bo odnehalo, tudi če je pogostoma v senci, skrito in zakrito sredi vsega tistega, kar ni dobro in kar pogostoma hoče biti njegovo nasprotje. Toda dobro je nepopustljivo in verjame, da bo nekega dne prav vse stvari, ki to še niso, spremenilo vase, spremenilo v nekaj lepega, v človekovi duši in v duši vseh ljudi bo ustvarilo srečno harmonijo, da bo človek v miru s sabo in z vsemi drugimi, ne bo več težil v prevlado nad drugim človekom, ne bo se z njim boril, ampak bo z njim prijatelj, bo njegova sestra in brat, sin in hči, oče in mati. Pomirjujoče prijateljstvo se bo potem razlilo na narode in v vsak narod posebej, narodi ne bodo več notranje razklani in navznoter nasprotni, narodi bodo v družbi z drugimi narodi deležni iste harmonije, kot je bodo deležni vsi ljudje v svoji duši, harmonija in mir se bosta sijoče širila in valovala na vse strani neba, vse manj bo senc in vse več bo svetlobe in vse bolj žareča bo ta svetloba. Nasilja že davno ne bo več, nasilja in mržnje, sovraštva in vojn, tega peklenkega zla, ki človeka in svet potisne v temo, v smrt, smrt duše in v smrt črnega obupa, ki ima namen svetu luč upanja ugasniti in se v njem, v svetu, med ljudmi za vedno naseliti kot tema, kot kraljestvo teme. A na koncu bo prevladalo dobro, bo zakraljevala dobrota, bo zasijala svetloba, kakršne do zdaj še nismo videli, svetloba, ki se bo dvignila do neba in z neba spet spustila na zemljo, to zemljo zajela in jo objela in na njej objela vse ljudi, prav vsakega človeka, mu razžarila dušo in ga poplačala za vse hudo, kar je ta človek prestal, kar smo vsi mi prestali, ker je bila svetloba v nas prešibka, ker je bilo dobro v nas prešibko in zaradi tega nismo bili srečni in nismo mogli biti srečni. Nekoč pa bo dobro prevladalo, vera vanj je že njegova zmaga, je že njegov prihod, je že potrditev vsega najlepšega, o čemer smo od vekomaj sanjali.

Janez Povše

Do 24. decembra

BOŽIČNO MESTO

Odkrij magično vzdušje, ki bo zaznamovalo Città Fiera

Pritličje
(rdeče območje)

Novost 2018
BOŽIČNI SEJEM

1. nadstropje
(zeleno območje) Vsak dan

Originalen dom
Božička vas pričakuje za
DARILO - FOTOGRAFIJO

15., 16., 22., 23. DECEMBRA
od 10. do 12.30 in od 15. do 18.30
SREČANJE Z BOŽIČKOM

vsak konec tedna
**DELAVNICE
ZASTONJ**

V galeriji
15., 16. decembra

Dijaki šole Scuola Italiana
Amanuensi bodo pisali za vas

**personalizirane
čestitke**

GRATIS, če boste predstavili
račun ob nakupu v vrednosti
vsaj 20 evrov.

1. nadstropje
(rdeče območje)

**RAZSTAVA
JASLIC**

VEČ KOT 100 JASLIC
NA OGLED VSTOP
JE PROST

Pritličje
(rdeče območje/vhod SUD4)
Vsak konec tedna

SOLIDARNI BOŽIČ
z Giant Trees Foundation

pomagaj postaviti nov
gozd...kupi odlomljeno
vejico in ustvari
gozd

Pritličje
Tržnica Show Rondo'

**Predstave
in Gospel**

ŽIVI

NAJVEČJI

SHOPPING CENTER

S SREDIŠČEM

OPREMA ZA HIŠO

VEDNO ODPRTO

URNIK	GALERIJA	IPER	LIDL
VSAK DAN	9.30 - 20.30	8.30 - 21.00	
PETEK	9.30 - 22.00	8.30 - 22.00	

VIDEM → SMER STADION - FIERA

SHOP & PLAY
Città Fiera

IL PIU' GRANDE CENTRO COMMERCIALE DELLA REGIONE

cittafiera.it

Četrta Pravljična urica v Feiglovi knjižnici v šolskem letu 2018/2019

Bela starka Zima in njeni brhki pomočniki

Pravo zimsko vzdušje je občutilo nekaj manj kot štirideset otrok, ki so se z odraslimi spremljevalci v kar mrzlem ponedeljkovem popoldnevu, 26. novembra 2018, udeležilo četrte, zadnje Pravljične urice v letošnjem kolesarskem letu. Lirično zimsko idilo je s svojimi natančno izdelanimi, majhnimi namiznimi lutkami iz naravnih materialov pričaralo Gledališče Bičikleta. To lutkovno gledališče si je leta 2007 zamislila Brigita Leban s Cola nad Ajdovščino.

Najprej ji je bila lutkarska dejavnost v ljubiteljsko veselje, zdaj pa se z njo ukvarja poklicno. S svojimi predstavami razveseljuje širši krog malih poslušalcev. V mladinski sobi Feiglove knjižnice je bila prvič gostja, a upajmo, da ne zadnjič, saj je res prisrčno razpletala lutkovno igro *O starki Zimi in njenih pomočnikih*.

Predstava je nastala po poljski pravljici, ki razkriva očarljivost zime, pa tudi nevšečnosti, ki jih prinesejo mraz, sneg in led. Starka Zima pobira še zadnje kostanjčke, ki so padli z drevesa. Zdaj so namreč že vsi plodovi zemlje pobrani, pa tudi tople volnene majice so že pripravljene, da bodo ogrele premrle telesa. Zima razmišlja, kako bo pripravila mrzle dni in prekrila zemljo s snežno odejo in na napuščih pričarala čarobne ledene sveče, ki so lahko tudi nevarne, če se odlomijo in padejo na nič hudega slutečega mimoidočega. Vsako leto ima Zima ogromnega dela. Ker je stara, ne zmore vsega opraviti sama. Zato se pa pri njej zgledajo štirje krepki pomagači. Prvi je Gruden, ki je že enajst mesecev brez službe! Ker je krojač, vse izmeri in premeri in odene hiše v praznične lučke. Za njim pride zidar Prosinec, ki marsikaj lepega "sezida" in se izraža v pojočem vipavskem narečju, da ga je prav prijetno poslušati, pa še znani refren Mla-

karjeve pesmi o Štefani in Bertolinu zapoje s svojim "možatim" glasom. Nato se javi slikar Svečan, ki lovi ravnotežje na drsalkah in na okna naslika ledene rože. Za tem malce nerodnim možičljem, se pojavi še plešoči veseljak Sušec, ki vse skupaj spremeni v močo in blato. Njegovo delo prav nič ne zadovolji starke Zime. V tem mesecu se mora sama umakniti, saj v deželo že prav nežno pripleše zelena pomlad.

Brigita Leban je lutkovno igrice, obogateno s primerno glasbeno opremo, izoblikovala privlačno in razgibano, tudi s kančkom hudomušnosti, tako da so se otroci očitno zabavali in spontano posegali v dogajanje. Vanj je igralka vpletla tudi kakšno današnjo socialno realnost, npr. to, da je težko dobiti službo. Ti pomenljivi odtenki so bili seveda bolj namenjeni odraslim gledalcem. Ob poslušanju ljubko in domiselno odigrane lutkovne igrice – igralka je vsak mesec

orisala na svojevrstnem način in mu seveda dala drugačen glas – so se otroci naučili tudi lepa slovenska imena za štiri zimske mesece. Prava škoda je, da jih ne uporabljamo, ker zvenijo tako domače in so pomenljivo vezana na kmečka dela ali vremenske razmere v določenem mesecu. Gostji je dobrodošlico izrekla knjižničarka Breda, ki je za trenutek prepustila besedo Vesni Tomsič. Tomsičeva je napovedala, da bodo januarja po njeni zamisli potekala srečanja z naslovom Sprostim se s mamico in očkom. Govor bo o različnih tehnikah sprostitve za boljše odnose med otroki in starši. V središču pozornosti pa bodo seveda čustva.

Pravljičnih uric v decembru ne bo, saj so praznični in praznični decembrski dnevi že tako prepolni različnih prireditev. V knjižnico se bodo vrnila v ponedeljek, 14. januarja, ob 17. uri, ko bomo že v letu 2019.

IK

Zastavimo skupne moči za skupne cilje Spominsko obeležje Mirku Špacapanu

Tako se glasi naslov projekta, ki ga je financirala deželna uprava v spomin na deželnega svetnika, kulturnika, športnika, politika, skavta in zdravnika dr. Mirka Špacapanu ob 10-letnici njegove smrti. Podoben projekt je dežela podprla tudi za dr. Darka Bratino. Nosilec

grmičevje, tako da je nedostopen. Lahko bi postal prijetno sprehajališče za pešce in kolesarje.

Na slovesnem odkritju obeležja, 11. decembra 2018, so v popoldanskih urah sodelovali učenci štandreške osnovne šole Fran Erjavec, ki so pod vodstvom učiteljice Martine Hlede lepo zapeli

Foto DP

projekta Mirko Špacapan je društvo Anton Gregorčič s številnimi partnerji. Med temi je tudi društvo sKultura 2001 iz Štandreža, ki se je odločilo, da posveti Mirku Špacapanu spominsko obeležje, ki je nastalo ob večletnem mednarodnem kiparskem srečanju v Jeremitišču. Obeležje je sestavljeno iz kamnitega okvirja z vložnim mozaikom reke Soče in s portretom Mirka Špacapanu, ki se je kot deželni svetnik vedno zavzemal za ureditev soške struge in nabrežja. Spomenik je postavljen na štandreško nabrežje reke Soče ob koncu ulice Ticino.

Načrt za obeležje in portret je delo prof. Jurija Smoleta, načrt za mozaik pa je izdelal Stefano Jus iz Spilimberga. Mozaik so uresničile Maria Eterna

Foto DP

nekaj slovenskih narodnih. Istega dne je bila zvečer v prostorih župnijskega doma Anton Gregorčič slovesnost, na kateri je predsednik društva sKultura 2001 Marjan Breščak izročil priznanja in spominske plakete umetnikom, ki so sodelovali na letošnjem kiparskem srečanju v Jeremitišču in izdelali tudi obeležje, ki je postavljeno na bregu Soče. Dr.

Bernard Spazzapan je prisotne seznanil s potekom projekta *Zastavimo skupne moči za skupne cilje*, ki je obogatil našo skupnost z različnimi pobudami, predvsem na mladinskem področju, in to v raznih panogah, pri katerih se je Mirko Špacapan udeleževal. Mario Mucci je prikazal pomen nastajanja kiparskih del na srečanju v Jeremitišču. Za uvod in konec programa je MePZ Štandrež pod vodstvom Zulejke Devetak ubralo zapel dve pesmi o Soči.

DP

In memoriam / Marta Terčič

Spomin na pokončno Briko in Slovenko

V noči med 1. in 2. novembrom 2018 je v goriški bolnišnici po dolgoletni izčrpavajoči bolezni, ki ji je ukradla marsikateri spomin, umrla gospa Marta Terčič, vdova po Hermanu Srebrniču, znanem organistu in pevovodji. Gospa Marta Lucija Terčič se je rodila v kmečki družini na Bukovju v Števerjanu, pri Mižguljevih, 25. avgusta 1931 kot šesti otrok mame Fane Hlede in očeta Lojzeta, ki je bil v prvi svetovni vojni avstrijski vojak na Tirolskem, v Galiciji in na soški fronti. Oba sta bila verna in narodnozavedna, delavna in poštena. To sta posredovala tudi

rožicami poslano. Trdo je morala delati za številno družino. Imela je namreč sedem otrok. Od enega, še ne 15-letnega sina

Aleša, se je morala posloviti. Umrl je za posledicami prometne nesreče l. 1972. Pred petimi leti ji je umrl dragi

mož Herman, s katerim sta veliko prepevala, potem pa se ji je zasadila v srce še ena bolečina ob izgubi ljubljene vnukinje Žive. Kljub vsemu temu je ostala njena vera goreča in neomajna. Zelo je bila navezana na Marijo Svetogorsko. Ko je bila stara 85 let, je z drugimi bolniki, ob asistenci hčerke, z organizacijo Unitalsi obiskala celo Lurd. Njeni otroci, hvaležni za vse, kar jim je v življenju posredovala, so o nadvse ljubljene mami Marti napisali zelo lep, a tudi zelo dolg zapis, v katerega so izlili vsa svoja globoka čustva. Žal, nam prostor v časopisu ne dopušča, da bi ga v celoti objavili. Zato pa z veseljem njegov izviren objavljamo na naši spletni strani.

Bog daj gospe Marti uživati večno srečo v nebesih!

ZDRUŽENJE CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - GORICA

vljudno vabi na

Božični koncert

SREDA, 26. DECEMBRA 2018
OB 15. 30

STOLNA CERKEV V GORICI

V sodelovanju z Zvezo slovenske katoliške prosvete

GORIŠKI
DECEMBER
2018

Ponedeljek, 31. decembra

Veliko silvestrovanje na prostem

Glasba z DJ Zippo, ognjemet, na Travniku

od 22. do 24. decembra

Božična animacija

Korzo Verdi

Božična tržnica

Korzo Verdi od 21. do 23. decembra

Do 14. januarja

Dršališče na Travniku

22. in 23. decembra

Zgodovinska uprizoritev

v mestnem središču

Sobota, 22. decembra

od 8.30 do 12. ure

Božički Bikerji

v mestnem središču

Dragoceni računi
Nakupi z nagradami

Želimo vam vesel Božič in srečno novo leto!

RESTAVRACIJA IN PRENOČIŠČE

Vogrič

Vošči vesele
božične praznike
ŠTEVERJAN - Klanec 23
T. 0481.884095

Distribucija pijač NARDIN

GORICA

Ulica Svetega Mihaela 324
Tel. 0481 21065 - Faks 0481 522410

GOSTILNA 1971 GOSTILNA

V. PRIMOŽIČ

DOMAČA KUHINJA

GORICA

Drevored
XX. Septembra, 134

Tel. 0481.82117
Faks 0481.548864

PRODAJA IN POPRAVILA KOLES

E. ČUK

GORICA - Trg Cavour, 9
Tel. 0481.535019

Lo Nanda

“Deveta” 1870

Četova družina vošči vsem
blagoslovljene božične praznike

Okusne dobrote domače zemlje
Gostilna, vinska klet, sobe, kmetija.
Naklonjenost za gostoljubnost,
ki se prenaša iz roda v rod za dobo petih generacij

Tel. 0481.882488
info@devetak.com
www.devetak.com

 grafica goriziana
tiskarna

Ul. Gregorčič, 18 • Gorica • tel. 0481 22116 • fax 0481 22079
E-mail: info@graficagoriziana.com • www.graficagoriziana.com

Gostilna Pri Francetu

«FRANC»

Domača kuhinja
Zaprto ob nedeljah
in ponedeljkih

SOVODNJE OB SOČI (GO)
Prvomajska 86, tel. 0481 882038

Zlatarna Šuligoj
Od leta 1891

ŠULIGOJ

Vošči vesele praznike

Engelsrufer

Gorica - ulica Carducci, 49
Tel. 0039.0481.535657 - www.suligoj.com

Gostilna

PODVERŠIČ

Od leta 1953

Ul. Brigata Pavia, 61
Tel. 0481 530518

MARICO

MUCCI

PROIZVODNJA
IN INŠTALACIJA KLEPARSTVA

Kleparstvo Mario Mucci & C.
Ul. Anton Gregorčič 20/2 • Gorica
Tel. 0481.21828 • Faks 0481.524657
info@muccilattonerie.com
www.muccilattonerie.com

Želimo vam vesel Božič in srečno novo leto!

IL BOTTONE
Sošol Nadja
Kupuj v središču Gorice!
IZBIRA IN KAKOVOST BREZ PRIMERE
Želi vesele praznike!
Travnik 26
Tel. 0481.33587
ZRAVEN KATOLIŠKE KNJIGARNE

Vesel Božič
TISKARNA
budin
oblikovanje in tisk od leta 1935
Ul. Gregorčič, 23 - Gorica - e-mail: info@tipografiabudin.it
0481 522 907 Tipografija Budin tipografia_budin

Koršič
ost'eria + gostilna
Vesel Božič!
Sovenca 7
Števerjan
tel. 0481 884248

ALUMINIJASTE ZASTEKLITVE KOVAŠKI IZDELKI
Tabaj F.lli s.n.c.
Miloš in Rajmund
ŠTANDREŽ - GORICA
Ul. A. Gregorčič, 24
Tel. 0481/21514 - Faks 0481/21987
barbara@tabaj.191.it

Železnina
TERCON
Železnina Terčon
NOVOST
NABREŽINA 124
tel. 040 200122
www.ferramentatercon.it
Vesel Božič in srečno novo leto

JESTVINE PETER POVŠIČ
Maxi FAMILY
tel. 0481.21193
Ulica Trieste, 261 • GORICA

BUIATTI MARIO
NAPRAVE ZA OGREVANJE IN HLAJENJE,
VODNA IN ELEKTRIČNA NAPELJAVA
Ul. Manzoni, 19 • Šlovrenc

nuova
Tecnoutensili
Oleo-Mac
our power, your passion
3 LETA GARANČIJE
in servis
Proseška ulica, 7
OPČINE
040.212397
info@tecnoutensili.eu

Milič
Kmetija Milič
Zagradec, 2 - Zgonik - Trst
Tel. 040.229383 - 333.6804874
info@agriturismomilic.it
www.agriturismomilic.it
ODPRTO PETEK, SOBOTA, NEDELJA
Ostale dneve le za skupine nad 20 oseb

Gostilna Al Ponte del Calvario
Ul. Vallone delle Acque 2
loc. Groina - Gorica
tel. 0481 534428
Kmetija Graunar David
loc. Scedina 26 - Števerjan
tel./faks 0481 884115

Vesel Božič želi
IMMOBILI
SenzaConfini
www.immobilisenzaconfini.com
Tel. št. 347 8922928 / Ul. San Giorgio 1, TRST

70 let društva Zedinjena Slovenija Doživeto praznovanje Slovencev v Argentini

Slovenski dan je prvi med vsakoletnimi prazniki v naši slovenski skupnosti. Praznujemo ga že 63 let. Letos je bilo praznovanje združeno z 57. obletnico gostitelja, Slomškovega doma, in s cerkveno nedeljo Kristusa, Kralja vesoljstva. Celotno slavlje je pa potekalo ob številki 70: toliko let je preteklo, odkar je velik del slovenskih beguncev priplul v Argentino, prav toliko, odkar je bilo ustanovljeno naše krovno društvo Zedinjena Slovenija – taktar Društvo Slovencev. In prav toliko, kar naš tednik Svobodna Slovenija izhaja na argentinskih tleh. Ob 11. uri smo se zbrali na sončnem vrtu lepo okrašenega Slomškovega doma. Pomenljiva navada je, da na začetku slavlja dvignemo argentinsko in slovensko zastavo, ki nas potem z droga spremljata skozi cel dan, in zapojemo naši dve narodni himni. Navzoče je pozdravil predsednik Slomškovega doma, Marko Selan:

“Bodi v svoji besedi resničen, v dejanju pa pravičen”. Te besede našega zavetnika smo izbrali za geslo in želimo, da v tem duhu poteka današnje praznovanje, naj nam bodo vodilo za danes

in tudi za vnaprejš”, je povedal. Prisotni so bili zastopniki naših organizacij in drugi gostje: veleposlanica Republike Slovenije, gospa Jadranka Šturm Kocjan, predsednik Zedinjene Slovenije, g. Jure Komar, naši duhovniki, predsedniki slovenskih domov: Miloš Mavrič za Slovensko Pristavo, Viktor Leber za Slovenski dom San Martin, Vinko Glinšek za Društvo Slovenska vas, Andrej Mehle za Naš dom San Justo, Damian

Ahlin za Slovenski dom Carapachay in Slovensko kulturno akcijo ter Alenka Prijatelj za Zvezo mater in žena. Med številno publiko smo šteli tudi skupino gostov iz Slovenije. V dvorani Matevža Potočnika je bilo že vse pripravljeno za sv. mašo, ki jo je daroval delegat msgr. Jure Rode, s somaševanjem g. Franca Cukjatića, g. Tonija Burja in gostov gg. Ivana Albrehta in Jožeta Dolenca. Mašnik se je med pridigo še posebej spomnil 70-letnice prihoda slovenskih povojnih beguncev v Argentino. Da je bilo vzdušje bolj slovesno, je pa

gotovo pripomoglo petje zbora Ex Corde, ki ga vodi Marta Selan Brula. Takoj po sv. maši je veleposlanica Jadranka Šturm Kocjan nagovorila prisotne ter v imenu Republike Slovenije izročila priznanji Republike Slovenije in Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu društvu Zedinjena Slovenija za 70 let delovanja ter tedniku Svobodna Slovenija za 70 let izhajanja v Argentini. V voščilo in pozdrav je prisotnim

namenila besede razumevanja in sprave za ves slovenski narod. Slavje se je nadaljevalo v spodnjih prostorih Slomškovega doma. Andrejka Dolinar Hrovat je odprla že tradicionalno likovno razstavo ramoških umetnikov,

obiskovanju stojnic na vrtu Slomškovega doma vse do začetka popoldanskega kulturnega programa. V popoldanskem programu je bila izvedena predstava Kerigmo, v kateri je nastopalo 80 oseb.

Odziv publike je dokazal, da je sporočilo Kerigme doseglo srca gledalcev. Vsa dvorana je stoje z dolgim ploskanjem nagradila avtorje in nastopajoče. Po izvedbi je na oder stopil Aleksander Igljčar, predsednik Muzejskega društva Škofja Loka in trenutno na obisku v Buenos Airesu, odlično poznavalec Škofjeloškega pasijona. V svojem nagovoru je poudaril kakovost in globino dela in izrazil željo, da bi Kerigmo ponесли tudi v Slovenijo.

ki so nam tudi letos pokazali originalne stvaritve. Nato so se gostje posedli k pogrnjenim mizam in popoldne je potekalo naprej ob veselem druženju in

Sledile so naše zahvale: avtorju Martinu Sušniku in režiserjema Marti Selan in Marcelu Bruli je Slomškov dom v spomin izročil umetniška križa, simbol našega odrešenja. Dimenzijo avtorjevega ustvarjanja in talent, ki sta ga režiserja vložila v izvedbo, ne gre

opisati v besedah. Kerigmo je trega doživeti. Na odru je nastopalo okoli 80 oseb, a med njimi so izstopali mladi protagonisti: Niko Malalan – Jezus, Veronika Brula – Marija, Mikaela Bokalič – Marija Magdalena, Tomi Selan – Peter in Matija Brula – Janez. Stari so med 19 in 23 let in so tokrat prvič peli kot solisti. Z vztrajno voljo, vajami in izjemno doživetim nastopom so pokazali, da ni previsokih ciljev. Njihovo mlado sporočilo pa je tudi to, da je Jezusov nauk še danes aktualen in mlad kot oni sami. Nedvomno pa je bil v delu vseh prisoten Duh, ki je Ljubezen in nikoli ne mine. Prijeten pomladni večer je nudil lepo priložnost, da se je naš praznik slovenstva nadaljeval še pozno v noč, ob zvokih mladih fantov skupine Km43 in ob domačih slovenskih čevapčičih.

Mariana Poznič

fotografije: Zofija Bokalič, Pavel Brula, Janko Koželnik

DROBCI DOMAČE ZGODOVINE (45)

Dimitri Tabaj

Rodbina Codelli (6)

Iz knjižice Baron Anton Codelli (1875-1954), (Marko Kitin, Ljubljanske zgodbe v Slovanski knjižnici), izvemo, da je Anton V. izumil celo vrsto izboljšav za automobile, na primer električni vžigalnik za motorna vozila (zaščiten s patentom) in majhen hladilni in ogrevalni aparat, namenjen dolgem programu (omogočal je zamrzitev in segrevanje hrane). V Ljubljani od leta 1991 deluje društvo ljubiteljev starodobnikov in klasičnih vozil, poimenovano po Antonu Codelliju.

Delal je tudi na drugih področjih: izdelal je načrt za mehanično kosilnico in visokotlačni kompresor, ukvarjal se je s poganjanjem strojev z brezžičnim prenosom energije, z vojnimi in letalskimi izumi, ki so ostali na papirju. Sestavil je tudi ladjo, s katero je plul po Ljubljani. Zelo pomembni so njegovi izumi na področju elektrotehnike. Sodeloval je z dr. Albinom Belarjem, s katerim je opremil radijsko sprejemno-oddajno postajo in na ta način povezal Ljubljano z drugimi postajami v Evropi pri izmenjavi seizmografskih in meteoroloških podatkov. Prva njuna radijska oddajna postaja je delovala na ljubljanski realki na Vegovi ulici, kjer je deloval tudi prvi seizmograf na Slovenskem. Bil je odgovoren za

gradnjo brezžičnega telegrafnega sistema za avstrijsko vojno mornarico. Za nemško vlado je gradil radijsko oddajno postajo v nemški koloniji Togo v Afriki, da bi jo povezal z Berlinom: ogromna dela so se izvajala v pragozdu in na koncu so postavili dva velika stolpa za antene, visoka 75 in 120 metrov. Za kratek čas je delovala le sprejemna postaja. Ob izbruhu prve svetovne vojne je Codelli iz Berlina prejel ukaz za uničenje le-te, saj sta kolonijo Togo že napadali Angleži in Francozi. Leta 1928 je izumil visokofrekvenčni telefon. Zgodovinsko zelo pomemben je njegov doprinos k mehanskim načinom prenosa slike na daljavo med letoma 1926 in 1933. V tem smislu moramo citirati izum naprave za prenos slike na daljavo, predhodnice televizije. Kot zanimivost moramo navesti tudi podatek, da Anton V. Codelli velja za prvega slovenskega filmskega producenta, saj je leta 1913 financiral dokumentarni igrani film v Afriki. Po drugi svetovni vojni mu je nova oblast zaplenila posestvo. Umaknil se je v Švico, kjer je leta 1954 umrl. Ljubljano je zelo pogrešal. Bil je

trikrat poročen. Prvič se je v Gorici poročil leta 1900 s sestrično Marijo Concho Codelli, ki je svoje posestvo imela v Manzanu, drugič je bil poročen s češko plemkinjo Nino Mladota, tretjič pa z Madžarko Ilono Drasche Lazar de Thorda. Na fasadi graščine Turn pri Ljubljani je od leta 1995 vzidana spominska plošča zadnjemu lastniku posestva, baronu Antonu V. Codelliju. Posestvo je leta 1701 kupil njegov prednik - mecen slovenske književnosti in ljubljanske Cerkve - Peter Anton I. Codelli (prejšnji lastnik je bil Anton Cergol). Gre za pravokotno dvonadstropno renesančno palačo s štirikapno streho in z enonadstropnim stolpičastim izzidkom na vzhodu. Avguštin I. je leta 1738 dvorcu prizidal baročno kapelico, posvečeno Brezmadežni Devici Mariji, okrašeno z bogatimi oltarji in čudovitimi freskami. Kapelico krasijo freske enega najimnit-

V Ljubljani od leta 1991 deluje društvo ljubiteljev starodobnikov in klasičnih vozil, poimenovano po Antonu Codelliju.

Na fasadi graščine Turn pri Ljubljani je od leta 1995 vzidana spominska plošča zadnjemu lastniku posestva Antonu V. Codelliju. Posestvo je leta 1701 kupil njegov prednik Peter Anton I. Codelli (prejšnji lastnik je bil Anton Cergol).

Graščina Turn pri Ljubljani je leta 1701 od Antona Cergola kupil Peter Anton I. Avguštin I. je leta 1738 dvorcu prizidal baročno kapelico, posvečeno Brezmadežni Devici Mariji, okrašeno z bogatimi oltarji in čudovitimi freskami Franca Jelovška iz Mengša (1700-1764), enega najimnitnejših slovenskih baročnih slikarjev. Vidni so še ostanki velikega parka oziroma gozda, ki je nekoč krasil posestvo. Zadnji lastnik je bil izumitelj Anton V.

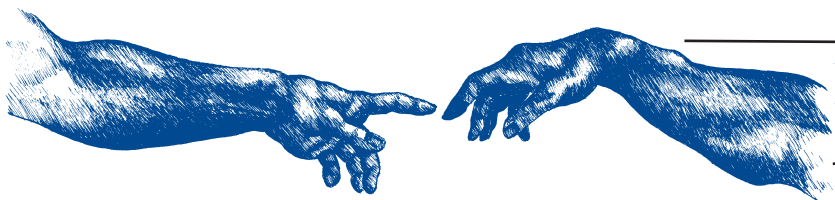
Codelli so imeli svojo posest tudi v Manzanu. Tukaj je živel in umrl baron Anton V. Codelli, sestrična in prva žena ljubljanskega barona Antona V. Codellija. Med prvo svetovno vojno je v vili delovala vojaška bolnišnica, medtem ko med drugo svetovno vojno so v njej našli zatočišče preganjanci, Judi in partizani.

nejših slovenskih baročnih slikarjev Franca Jelovška iz Mengša (1700-1764), čigar freske, oltarne slike in portrete najdemo tudi v cerkvi sv. Petra v Ljubljani, v Kamniku, Grobljah pri Domžalah, kapeli na gradu Tuštanj, na Sladki gori, v Celju, Nevljah, Nazarjih, Komendi, Kostanjevici na Krki, Lescah, Trzinu, Vodica, Vipavi in Samoboru na Hrvaškem. Vidni so še ostanki velikega parka oziroma gozda, ki je nekoč krasil posestvo: gabri, bresti, smreke, lipe, breze, macesni, kostanji. Vodnjak s Codellijevim grbom v bližini mogočne lipe nosi letnico 1753. Na tem območju danes stojita Športni park Kodeljevo in Fakulteta za šport. Mestni predel se imenuje Kodeljevo: ime je seveda prejel po družini, ki že 500 let povezuje te naše kraje.

Družinska slika: v sredini sedi Marija Concha Codelli, sestrična in prva žena Antona V. Codellija (iz knjige Nobilita' della Contea - Giorgio Geromet, Renata Alberti, Edizioni della Laguna).

BODI ČLOVEK!

Stražar pravi: "Prišlo bo jutro, četudi je noč!" (Iz 21,12)

Pričakovanje je zelo pomembno Presenečenje Boga

Ob vprašanju doživljanja Boga ostaja pri mnogih sodobnikih velika praznina, kot da je izbrisan iz življenja, zlasti v družbi in znanosti. Kljub temu **ljudje niso povsem neverni**. Papež Ratzinger govori o **pripravljenosti na pričakovanje Boga**. Za vsakega človeka je pričakovanje zelo pomembno, predstavlja rast, izpolnitev, praznik. Kjer vladata **suho načrtovanje** in menjalna vrednost, ko računalniška misel prihaja že v človeške glave, je težko govoriti o pričakovanju nečesa novega, o prihodu, spremembi. Svet se vrti po svojih vzročnih tirnicah, človeške duše obvladajo psihologija in njeni zakoni, potrošniška industrija navdušuje ljudi, da kupujejo nove, moderne izdelke. V tem prostoru velike utesnenosti ljudje bežijo v umetne svetove, si ustvarjajožitke, misel se odvija v svetu filma ter reklam. V bistvu **ni vmesnega prostora za dar in novost**, povrhu tega ostaja marsikdaj edina novost že ustaljeno utapljanje v droge te ali drugačne vrste. Tudi življenje v zakonu, družini, med prijatelji lahko postane dolgočasno ponavljanje enega in istega, prav tako mnoga druga srečanja. Toda **Bog**, ki je prvi darovalec in izvor vsake ljubezni, **ne pristaja na to brezizhodno ponavljanje in dolgočasenje**. Njemu se ni treba izmišljevati novih filmov in zgodb, da bi ljudi kaj zanimalo. Prisoten je v svetu in ga nagovarja s skrbjo ter usmiljenjem, tudi v najbolj suhem času je mogoče zaslutiti, da je, da ljubi in rešuje.

Obrat ob skorajšnjem propadu

Pri ljubezni in veri igra pomembno vlogo **presečenje, ki se zgodi nepričakovano, včasih tudi v skrajnem stanju, ko ljudje izgubijo upanje**. Izraelci so postali sužnji v Egiptu. Razmere so postale vedno hujše in nevzdržne. Zato so se začeli spraševati, kje

je Bog Abrahama, Izaka in Jakoba, ki jim je zapustil velike obljube, pa jih je pahnil v trpljenje in skorajšnje uničenje? (2 Mz 2,23-25) Mojzes je zaradi umora Egiptčana moral pobegniti z dvora. Zatekel se je v puščino. Tam se je poročil in pod goro Horeb pasel ovce svojega tasta Jitra. Bil je prepričan o skorajšnjem koncu svojega ljudstva. Toda, ko je pasel, se mu je prikazal angel v gorečem grmu. Rekel mu je, **da je Bog slišal krike svojega ljudstva in pripravil rešitev**. Obrnil se je k Mojzesu in mu naročil, naj gre k faraonu in izpelje ljudstvo iz Egipta. (2 Mz 3,9-10)

Človeško delo Boga

S tem se je zgodil preobrat, ki je pokazal na očitno Božje delovanje v zgodovini, pravi francoski teolog de Lubac. **Svet se zdi, da teče sam, brez temelja in večnosti**, brez blagoslova in pomoči. Toda še vedno je dovolj svetlobe, da je mogoče videti mnoge sledi Božje dobrote in ljubezni. - Preprosto ni mogoče bivati brez Boga. (Apd 17,28) Teologija govori o stalnem ustvarjanju ali o Božji previdnosti. Res je, da svet teče in se razvija po določenih zakonih, vendar **ima tudi svoj začetek in teži h koncu ter izpolnitvi**. Ta notranji predlog, ki vse povezuje, imenujemo Božja modrost. Ljudje jo morejo prepoznati in zaupati Božjemu vodstvu zgodovine. V skladu s tem so bili poslani preroki, da bi predstavili in uresničili Božji načrt. Caussade je zapisal: "Delovanje stvari je kot tančica, ki pokriva globoke skrivnosti Boga".

Ljudje so vedno odkrivali Božje delovanje v svetu in zgodovini. Iz tega so nastale religije. Tudi Izraelsko ljudstvo je šlo po tej poti in doživljalo posebno izvoljenost ter varstvo Boga Jahveja. Višek tega razodevanja je v Jezusu Kristusu, ki je učlovečeni Božji Sin, najbolj uresničena povezava Božjega in človeškega. **Bog se je tako približal zgodovini na najbolj otipljiv način**, tako da je deloval po človeškem delovanju. Vendar se je tudi ta njegova prisotnost nekako razbila v presežno oddaljenost Božjega in v povsem človeško prisotnost, da ga sprejemajo le kot dobrega človeka in modreca. Pogosto se zdi, kot da zopet pristajamo na ravni religij in etik.

Večnost v zgodovini

Res, da še vedno obstajajo mediji in ideologije, ki se trudijo odpraviti vsako **'sled Božjega'**, vendar jim to povsem ne uspe. Veliko težje je živeti brez priznavanja Boga, kakor da gledamo na življenje v njegovi luči. Lahko še tako zakrivajo sledi njegove ljubezni, govorijo o letih po našem štetju in ne po Kristusovem rojstvu, trdijo, da se svet razvija sam, po slučaju in napakah, da je nesporna razvojna teorija, da more medicina raziskati skoraj vsa težka zdravstvena stanja, da se smrt umika iz javnosti in se najdejo najrazličnejši obliži za bolečine, da psihologija rešuje vsa vprašanja človeka in na vseh področjih mrgoli terapevtov, toda ni mogoče iti mimo vprašanja očitne povezave med zgodovino in vero. Ti sta si zelo blizu. **Mnogo osvoboditev se je zgodilo v moči vere** in tudi kazni so prišle, ker ljudje niso poslušali Božjega glasu vesti ter stopili na pot spreobrnjenja. "Vesoljni potop" že dobiva svojo moderno različico in civilizacija podira 'Babilonski stolp' svojega napuha ter duhovne izpraznjenosti. **Hudič ustvarja meglo, da mu ljudje sledijo** in dobro zamenjajo za hudobijo, resnico za laž. Osvoboditev od neresničnih svobod in od sužnosti je Božji dar, ki zahteva tudi človeško prizadevanje. Ta konkretni pogled na sodelovanje Božjega in človeškega v zgodovini se razlikuje od različnih mitičnih razlag. Izhod iz Egipta je bil politično dejanje, toda v njem sta se jasno pokazali Božja roka in previdnost. Tudi mnoge druge osvoboditve so bile izmoljene in izbojevane, zmaga nad Otomani pri Lepantu in ne nazadnje padec komunizma ter slovenska osamosvojitve. **Evropa in svet se pomikata k velikim spremembam**, ki bodo povezane z Božjo previdnostjo in njegovim vodstvom zgodovine.

Zavest zvestobe Bogu zgodovine dela vero stvarno in polno uresničeno. Pomembno je, **da postavlja za izhodišče izkušnjo, ki so jo doživeli ljudje v zgodovini**. Sodobni farizeji niso navdušeni nad takšnim branjem dogodkov, ker želijo ostati pri suhih objektivnih dejstvih dogajanja, ki pa je bolj plastično kot omejena horizontalnost in predalčkanje. Tako ne bi bilo treba o tem več razmišljati in se odločati.

V zgodovini namreč ni nič zacementirano in enoznačno, **dogodkov ni mogoče vkleniti. Izzivi se nadaljujejo**. Iz največje teme in brezizhodnosti more zasvetiti rešitev in se odpreti pot za nov začetek. Razodetje in izkušnja vere pomagata gledati na zgodovinsko dogajanje z Božjega zornega kota in pričakovati rešitev. Pomembni sta odprtost in svežina odločanja v vsakdanjem življenju, da se vztrajno išče izpolnjenost v svobodi.

Sočutje in ne brezčutnost

Posebnost judovsko krščanske podobe Boga je izkušnja njegove zavzetosti za ljudi in njihovo življenje v zgodovini. Bog se je razodel Mojzesu kot tisti, ki je bivajoči, Bog spomina, ki se spominja obljub, obenem pa je blizu ljudstvu in njegovim težavam. (2 Mz 2,23-25) Tu je mogoče biti pozorni na angela, po katerem je Bog spregovoril Mojzesu. Beseda 'malak' pomeni poslan, biti v službi Boga. Buber je zapisal, da so angeli kot čutni poseg Boga v tem, kar se zgodi. Marsikdaj v zgodovini **so se teologi bali, da bi bila misel o Bogu preveč zvezana z izkušnjo in počlovečena**, zato so iskali bolj filozofsko opredelitev. Pri tem se je izoblikoval pojem 'netrpljivosti', *apatheia*, ki je bil že v antiki povezan z bogovi. Toda s tem so odrinili toliko pripovedi o Božjem razodevanju, ko je spremljal ljudi in ljudstva v njihovih življenjskih okoliščinah.

Bog ne more biti neobčutljiv za človeka, ne more biti nad sovraštvom in ljubeznijo, nad jezo in sočutjem, ker je najbolj oseben in globlji človeku, kot je on sam. Ker je stvarnik človeka, ga tudi spremlja v življenju, se zanj zanima, mu pomaga, ga opozarja, z njim trpi. Teorije o netrpečem in od človeške izkušnje oddaljenem Bogu zakrivajo njegovo resnično podobo, pa tudi dejavnost človeka, ki je ustvarjen po podobi Boga. Božanstva ne moremo predstavljati z zanikanjem človeškosti, to bi bil nič in ne božanstvo. Sveti Bernard je rekel, da je Bog netrpljiv, vendar ne nesočuten. Bog ni strasten, kot smo ljudje, je pa usmiljen, dober, občutljiv za človeška stanja. **Resnični pathos Boga je njegovo sočutje**. (Heschel)

Mladi danes živijo v milostni dobi digitalnega sveta, vendar potrebujejo kakovostno okolje za rast in razvoj

Mladi iskalci odgovorov trkajo na naša vrata

Za nami je škofovska sinoda o mladih, ki je v mesecu oktobru potekala v Vatikanu in je mladim dala priložnost za veliko sodelovanje. Verjetno v zadnjih stoletjih kategorija prebivalstva, ki jo lahko označimo z "mladi", ni imela tako vplivnega in vidnega položaja niti v družbi niti v vrhu katoliške Cerkve. Kaj mladi pričakujejo od življenja? Kakšne so njihove življenjske sanje in kako jim pomagati potrpežljivo rasti v družbi, kjer je vse na dosegu tapkanja na telefonu?

O mladih, njihovi vlogi v družbi in mladinski pastoral se veliko razpravlja, predvsem pa smo vsi zaposleni s tem, kako mlade angažirati, motivirati in vključiti v skupno življenje. Vsak župnik bi si želel čim več mladih v prvi klopi pri nedeljski maši, pri oratorijih, verouku in še kje. Vsak predsednik društva bi si prav tako želel veliko mladih med svojimi člani in vsak župan ali predsednik vlade bi si želel veliko mladih v svoji skupnosti. Resničnost je pogosto precej ostra: nekaj mladih – za vzorec – je tako prisotnih v župniji, občini, društvih in državi, a v resnici vemo, da postajamo vedno bolj družba starcev. Statistika to potrjuje.

Osnovnošolci, srednješolci in študentje se zaradi hitre digitalizacije življenja zapirajo v svoj (digitalni) svet in tam preživljajo največ časa. Kako pa se ne bi, ko pa ima to okolje številne prednosti, ki jih ne moremo zanikati: informacije, storitve in vsebine prehajajo brez časovnega

zamika, tako rekoč "real-time", večina storitev je brezplačnih, z multimedijko podporo so vsebine neverjetno mikavne in estetsko dovršene in do vsega lahko dostopamo po pametnem telefonu ali osebnem računalniku. Vstopili smo v čas izredne hitrosti, ki se je morda še ne zavedamo v polnosti in morda nanjo sploh nismo pripravljeni. Če vam pošljem e-mail in če ne dobim odgovora v nekaj urah, vas bom verjetno poklical, da preverim, ali je z vami oz. vašim računalnikom vse v redu. Nekaj dnevno čakanje je lahko že pogubno... Pa vendar, ne pozabimo, da smo še v tem stoletju (!) čakali na klasično pošto vsaj dan ali dva. Danes se je hitrost prenosa podatkov in informacij povečala do te mere, da smo pozabili, kaj pomeni čakati.

Mladi vstopajo v svet, ki jih sili v hitrost, storilnost, uspešnost in nenehno povezanost, pušča pa malo časa za razmislek in skoraj nič možnosti za napake. Kjer ni napak, ne more biti možnosti za rast in formacijo. Zaradi individualizma in družbe na "klik" - ali bolje na "tap", kjer je vse na dosegu tapkanja po "touch" zaslonu – se oddaljamo drug od drugega. Postajamo znani tujci, kajti s pomočjo spleta in družabnih

omrežij lahko skoraj vse vemo o drugem, v resnici pa človeka morda sploh ne poznamo in ga nismo srečali.

In kje so mladi? Mladi so ujeti med zgoraj opisanim modelom digitalnega sveta in lažno-idealno

službe z odličnimi zaslužki. Družabna omrežja in spletne multimedijske vsebine nam predstavljajo življenje kot resničnosti šov, kjer je vse navidezno čudovito in navdihujoče, lepo, enostavno in

izzivom imajo pred seboj številne možnosti, kako svoje danosti razviti in jih izboljšati. Velike življenjske cilje bodo lahko dosegli le, če jim bomo pokazali, da se trdo delo izplača in da je sanjanje o življenjski loteriji zapravljanje časa.

Ne smemo pozabiti, da brez korenin drevo ne more rasti, zato mladi listki potrebujejo močne korenine, ki bodo dajale oporo temu drevesu. Korenine so lahko vera in tradicija, ki bosta mladim pomagali na poti rasti in razvoja. Tisti mladi, ki ostanejo povezani s Cerkvijo, imajo navadno do nje večje zahteve, saj nekaj pričakujejo in na tem mestu jim je potrebno ponuditi kakovostno vsebino, ki jih bo obdržala znotraj vere in Cerkve. Ali mladi v naših župnijah dobijo dovolj "opreme" za spopadanje z življenjem v digitalni dobi? Jim lahko ponudimo tisto samozavestno

pokončno držo, da v sekularizirani in digitalizirani družbi uspešno zagovarjajo svoje krščanske korenine?

Aljoša Vodopivec

Osnovnošolci, srednješolci in študentje se zaradi hitre digitalizacije življenja zapirajo v svoj (digitalni) svet in tam preživljajo največ časa.

predstavo o popolnem in lahkem življenju, čakajoč na nekakšno življenjsko loterijo v obliki milijonskega zadetka, bogatega princa na belem konju ali sanjske

preprosto. Verjetno se boste strinjali z menoj, da zadeve so včasih zahtevne, težke in neprijetne, vendar samo po neprespanih nočeh, naporu, trdem delu in

Petdeset let po Humanae Vitae

Za kulturo življenja

Dne 25. julija letos smo praznovali (no, niso vsi praznovali) petdeseto obletnico izida papeške okrožnice *Humanae Vitae*, zadnje okrožnice svetega papeža Pavla VI., ki govori o pravilnem in urejenem urejanju posredovanja človeškega življenja. Govorimo torej o pogledu katoliške Cerkve na kontracepcijo, torej na umetne in naravne metode uravnavanja plodnosti parov. Leta 1968 je bil skorajda zadnji čas, da se Cerkev izreče o tem takrat tako zelo perečem problemu. Deset let pred tem so namreč znanstveniki razvili "kontracepcijsko tabletko", ki je parom omogočila, da so svojo spolnost lahko zaživel bolj "svobodno", brez skrbi da bi le-ta prinesla neželene učinke, torej morebitno nosečnost. Mnenje Cerkve glede kontracepcije je bilo do takrat sicer že dolgo jasno izraženo, vendar je "tabletko" pomenila nekaj povsem novega: spolni odnos se sam po sebi ob uporabi tabletko na zunaj čisto nič ne spremeni, zato so bili (in so še) mnogi teologi iskreno prepričani, da lahko tovrstna kontracepcija povsem ustreza tako zakoncema kot Bogu, ki je njuno zvezo blagoslovil.

Kaj je torej težava s kontracepcijo, pa naj bo kakršnakoli, in zakaj se Cerkev s tem sploh ukvarja? En odgovor lahko najdemo v besedi sami. Kontracepcija je angleška skovanka latinskega izvora: *contra* (proti) – *conception* (spočetje). Kontracepcija torej lahko imenujemo katerokoli dejavnost, ki je naravnana proti spočetju novega življenja. In ta zadnji stavek nam že dodobra pomaga pri razumevanju težave. Naš Bog je Bog življenja – in On je tisti, ki blagoslavlja krščanske zakonce. Blagoslavlja njihovo ljubezen in želi,

da bi bili rodovitni (prim. *Humanae Vitae* 13). Če povemo s primerjavo, so starši malo podobni duhovnikom. Ko duhovniki pri sveti maši "prikličemo" Jezusa na oltar v evharistični daritvi, smo izjemno tesni sodelavci Boga samega. Po

ki bodo nekoč lahko gledali Boga vso večnost. Naš Bog je torej "živi Bog" in "Bog življenja". Upam, da lahko po tem razmisleku že zaslutite težavo, ki se pojavi, kadar spolni odnos ne služi svojemu prvotnemu namenu – rodovitnosti. Je tako, kot bi duhovnik sveto mašo kar naenkrat prekinil in povabil na prigrizek. In kaj je prigrizek v primerjavi s svetim obhajilom, ko prejmemo Boga samega? Primerjava,

kontracepcija sama po sebi neurejeno dejanje, ki nasprotuje Božji volji. Bog je Bog življenja in vsakršno oviranje življenja se znajde v nasprotju z Njim in Njegovo voljo. Prav posredovanje človeškega življenja je bilo vedno razumljeno kot glavni razlog obstoja vsakega partnerstva, kaj šele svetega zakona (prim. *Humanae Vitae* 12). Seveda se v svetem zakonu dodajo še drugi vidiki, ki so prav tako izjemno

zakoncema v zemeljsko varstvo. Ko govorimo o kontracepciji, torej ni tako pomembna njena "oblika" oziroma "način". Težava, kot nas uči sveti Pavel VI., je veliko globlja: je odločitev za ali proti življenju. Ali se torej odločitev proti življenju izraža na umeten ali naraven način, niti ni tako pomembno. Je pa umetna kontracepcija vedno naravnana na oviranje življenja, česar naravne metode same po sebi (še) ne predvidevajo (prim. *Humanae Vitae* 16).

Zavedati se je treba, da so te tematike izjemno težavne in da mnogi krščanski zakonci najraje odmahnejo z roko in si mislijo: "kaj Cerkev sploh briga, kaj in kako počnem v svoji postelji ...". To je seveda možna "rešitev", ki pa ničesar ne reši. In nikdar ni nič do konca izgubljeno, če premoremo malo ponižnosti pred Bogom z vprašanjem: "Gospod, je res vse v mojem življenju tako, kot Ti želiš"? Če si to vprašanje iskreno postavimo, bomo vedno dobili odgovor: "Ne". Namreč vsak od nas mora vedno znova popravljati svoje življenje, in to velja tudi in predvsem za področje spolnosti. Torej – ne samo da Cerkev "brigajo" te stvari, ampak je njena dolžnost, da ljudem – tudi zakoncem – potrpežljivo in jasno kaže pot spreobrnjenja (prim. *Amoris Laetitia* 78).

Petdeseta obletnica izida papeške okrožnice *Humanae vitae* bi torej morala biti priložnost za premislek o našem odnosu do omenjenih vprašanj. Žal se to ni zgodilo, težave naših družin in družinske politike pa se poglobljajo z vsakim letom. Zdi pa se, da bo morala tudi Cerkev današnjega časa prej ali slej odločneje zagristi v to izjemno kislo jabolko modernega časa.

Gabriel Kavčič

rokah duhovnika prihaja življenje na svet. Pri starših je zadeva podobna – tudi oni so izjemno tesni božji sodelavci, ko na svet kličejo življenje. Sodelujejo z Bogom, On sodeluje z njimi, in tako se rojevajo novi otroci,

ki se katoličanu zdi skorajda nedopustna. Ta razmislek je bil glavni razlog, da je sveti Pavel VI. sledil tradiciji Cerkve in leta 1968 potrdil dotodanje stališče svete Cerkve, da je vsakršna

pomembni – ljubezen med zakoncema, nerazvezljiva vez med njima, medsebojna podpora ... in vse to je usmerjeno v cilj nas vseh: v večno življenje, kamor so poklicani tudi otroci, ki jih Bog "posodi"

SPECIALISTIČNI POLIAMBULATORIJ

Città Della Salute

Zdravstveni direktor
dr. Claudio Noacco

**centro
prelievi**
PER ANALISI CLINICHE

SREDIŠČE ZA KRVNE ANALIZE
VSTOP PROST
ALI PO NAROČILU
od srede do sobote
od 7.30 do 9.30

ZAUPAJ NAŠIM SPECIALISTOM

**PREVENTIVNA
SPECIALISTIČNA
MEDICINA**

**PEDIATRIČNI
ODDELEK**

**ESTETSKA
MEDICINA**

**OBNOVA
VOZNIŠKIH
DOVOLJENJ**

VIDEM - C.C. CITTA' FIERA

2. NADSTROPJE (VHOD S POKRITEGA PARKIRIŠČA NORD 1)

KAKO PRIDETE DO NAS:

Mestni avtobus št. 9

Videm, smer Stadio / Fiera

URNIK POLIAMBULATORIJA

Od ponedeljka do petka
od 9.00 do 20.00
(neprekinjen delovni čas)

0432-544635

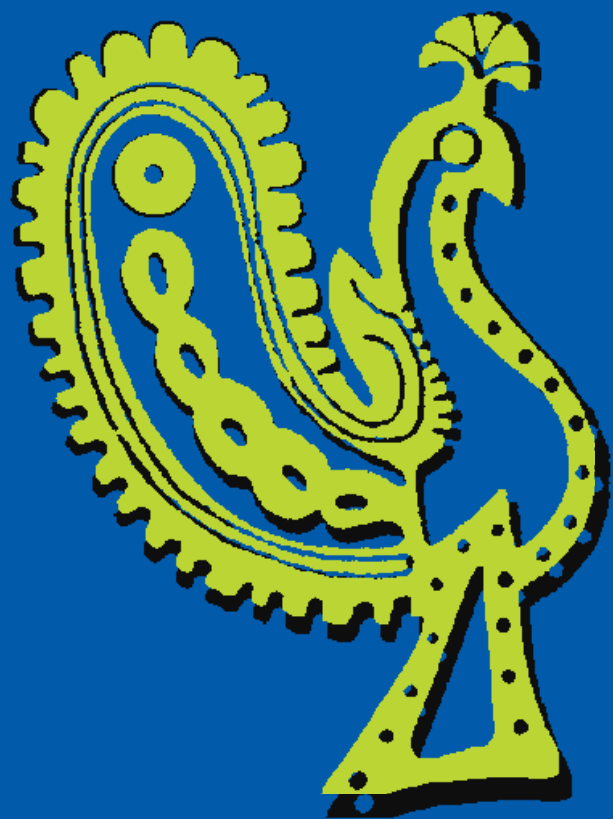

info@cittasalute.it

KORISTNE POVEZAVE:

www.cittasalute.it

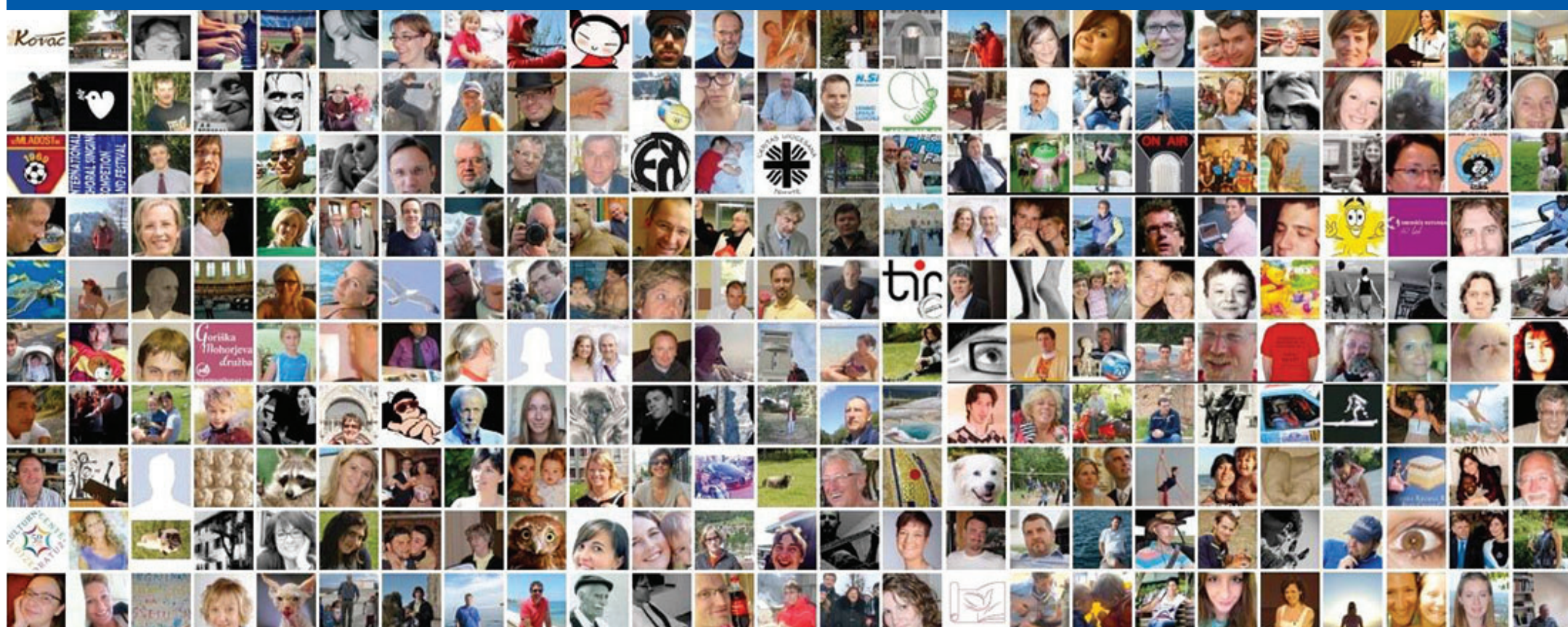

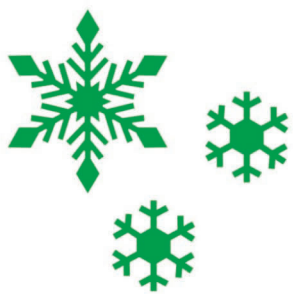
.....
*primorski
tednik*

Celoletna naročnina na **NOVI GLAS**

je lepo božično darilo prijatelju!

www.noviglas.eu

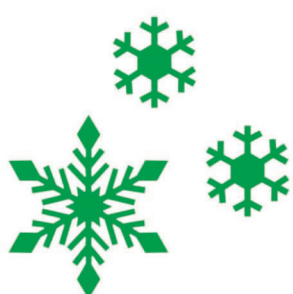
ZKB

1908 credito cooperativo del carso
zadružna kraška banka

srečno

www.zkb.it